तथा विवसनां दीनां स्मरन्त्यद्यापि पाण्डवाः। न निवारयितुं शक्याः संग्रामात्ते परन्तपाः।
यदा च द्रौपदी क्लिष्टा मद्विनाशाय दुःखिता। उग्रं तेपे तपः कृष्णा भर्तॄणामर्थसिद्धये।
स्थण्डिले नित्यदा शेते यावद्वैरस्य यातनं। निःक्षिप्य मानं दर्पञ्च वासुदेवसहोदरा।
कृष्णायाः प्रेष्यवद्भूत्वा शुश्रूषां कुरुते सदा। इति सर्व्वं समुन्नद्धं न निर्व्वाति कथञ्चन।
अभिमन्योर्विनाशेन स सन्धेयः कथं मया। कथञ्च नाम भुक्तेमां पृथिवीं सागराम्बरां। २९०
पाण्डवानां प्रसादेन भोक्ष्ये राज्यमहं कथं। उपर्य्युपरि वै राज्ञां ज्वलित्वा भास्करो यथा।
युधिष्ठिरं कथं पश्चादनुयास्यामि दासवत्। कथं भुक्त्वा स्वयं भोगान् दत्त्वा दायांश्च पुष्कलान्।
कृपणं वर्त्तयिष्यामि कृपणैः सह जीविकां। नाभ्यसूयामि ते वाक्यमुक्तं स्निग्धं हितं त्वया।
न तु सन्धिमहं मन्ये प्राप्तकालं कथञ्चन। सुनीतमनुपश्यामि सुयुद्धेन परन्तप।
नायं क्लीवायितुं कालः संयोद्धुं काल एव नः। इष्टं मे बहुभिर्यज्ञैर्दत्ता विप्रेषु दक्षिणाः। २९५
प्राप्ता. कामाः श्रुता वेदाः शत्रूणां मूर्द्ध्नि च स्थितं। भृत्या मे सुभृतास्तात दीनाश्चाभ्युद्धृता जनाः।
नोत्सहेऽद्य द्विजश्रेष्ठ पाण्डवान् वक्तुमीदृशं। जितानि परराष्ट्राणि स्वराष्ट्रमनुपालितं।
भुक्ताश्च विविधा भोगास्त्रिवर्गः सेवितो मया। पितॄणां गतमानृण्यं क्षत्रधर्म्मश्च चोभयोः।
न सुखं ध्रुवमस्तीह कुतो राज्यं कुतो यशः। इह कीर्त्तिर्विधातव्या सा च युद्धेन नान्यथा।
गृहे यत्क्षत्रियस्यापि निधनं तद्विगर्हितं। अधर्म्मः सुमहानेष यच्छय्यामरणं गृहे। ३००
अरण्ये यो विमुञ्चेत संग्रामे वा तनुं नरः। क्रतूनाहृत्य महतो महिमानं स गच्छति।
कृपणं विलपन्नार्त्तो जरया ऽभिपरिप्लुतः। म्रियते रुदतां मध्ये ज्ञातीनां न स पूरुषः।
त्यक्त्वा तु विविधान् भोगान् गतानां परमां गतिं। अपीदानीं सुयुद्धेन गच्छेयं शक्रलोकतां।
शूराणामार्य्यवृत्तीनां संग्रामेष्वनिवर्त्तिनां। धीमतां सत्यसन्धानां सर्व्वेषां क्रतुयाजिनां।
शस्त्रावभृथपूतानां ध्रुवं वासस्त्रिविष्टपे। मुदा नूनं प्रपश्यन्ति युद्धे ह्यप्सरसां गणाः। ३०५
पश्यन्ति नूनं पितरः पूजितान् सुरसंसदि। अप्सरोभिः परिवृतान् मोदमानांस्त्रिविष्टपे।
पन्थानममरैर्ध्यातं शूरैश्चैवानिवर्त्तिभिः। अपि तैः संगतं मार्गं वयमध्यारुहेमहि।
पितामहेन वृद्धेन तथा चार्य्येण धीमता। जयद्रथेन कर्णेन तथा दुःशासनेन च।
घटमाना मदर्थे ऽस्मिन् हताः शूरा नराधिपाः। शेरते लोहिताक्ताङ्गाः पृथिव्यां शरविक्षताः।
उत्तमास्त्रविदः शूरा यथोक्तक्रतुयाजिनः। त्यक्त्वा प्राणान् यथान्यायमिन्द्रसद्मस्वधिष्ठिताः। ३१०
तैस्त्वयं रचितः पन्था दुर्गमो हि पुनर्भवेत्। सम्पतद्भिर्म्महावेगैर्य्यास्यद्भिरिह सद्गतिं।
ये मदर्थे हताः शूरास्तेषां कृतमनुस्मरन्। ऋणं प्रतिप्रयुञ्जानो न राज्ये मन आदधे।
पातयित्वा वयस्यांश्च भ्रातॄनथ पितामहान्। जीवितं यदि रक्षेयं लोको मां गर्हयेद्ध्रुवं।
कीदृशं तद्भवेद्राज्यं मम हीनस्य बन्धुभिः। सखिभिश्च सुहृद्भिश्च प्रणिपत्य च पाण्डवं।
सो ऽहमेतादृशं कृत्वा जगतोऽस्य पराभवं। सुयुद्धेन ततः स्वर्गं प्राप्स्यामि न तदन्यथा। ३८५